

De Lindsey Leg Club Foundation in praktijk

A. van der Wilt, M. Meijs*

Als leden van de WCS Commissie Ulcus Cruris, hebben we afgelopen jaar een bijeenkomst voor Leg Club leden in Worcester bezocht en daarna aansluitend een Leg Club congres bezocht. Het eerste artikel hierover kon je lezen in WCS Nieuws december 2012.

Samenwerking huisartsen

Mary James, een wijkverpleegkundige, die de eerste Leg Club in Worcester heeft opgezet, begeleidde ons naar de Leg Club bijeenkomst. Zij werkt daar zelf ook. Er is twee keer per week een bijeenkomst. In Worcester zijn negen huisartspraktijken; de eerste Leg Club is gestart in samenwerking met een paar van deze praktijken. De wijkverpleegkundigen die voor de Leg Club werken zijn verdeeld over de huisartspraktijken. De huisartsen verwijzen patiënten met beenwonden naar de Leg Club voor behandeling. Bij de Leg Club kunnen ook enkel-armindex en Dopplersonderzoek verricht worden. Bij de Worcester Leg Club hebben ze ook de mogelijkheid om teendruk te meten. Inmiddels werken de Leg Clubs samen met zeven huisartspraktijken. De Worcester Leg Club bijeenkomst wordt gehouden in een buurthuis waar ook andere activiteiten gehouden worden. Daar maakten wij kennis met ongeveer acht andere verpleegkundigen.

De praktijk

Bij binnenkomst melden de deelnemers, men noemt hen daar members, zich bij de receptionisten. Dit zijn vrijwilligers; één van hen heeft zelf ook problemen met haar benen. Iedere member heeft een eigen dossier en de receptionisten leggen deze klaar op volgorde van binnenkomst. De mensen kunnen op hun beurt wachten onder het genot van een kopje thee of koffie en een koekje. Ook dat wordt verzorgd door een vrijwilliger. Binnen de kortste keren is het een vrolijk gekwebbel. De verpleegkundigen hebben intussen hun benodigdheden al klaargezet (foto 1). De bijeenkomst vindt plaats in een grote zaal. De ene helft

Foto 1. De benodigdheden worden klaargezet

is de zithoek waar de members wachten op hun behandeling en ondertussen genieten van elkaar, van koffie en soms van een bingo. De andere helft is de behandelkant. Afhankelijk van de hoeveelheid members zijn er drie tot zes behandelplaatsen.

Men leert ervan elkaars wonden letterlijk te zien

Het feit dat de patiënten vrij dicht naast elkaar zitten bij de behandeling van hun benen (foto 2) roept bij ons de angst op voor kruisinfecties. De verpleegkundigen vertellen dit nooit meegemaakt te hebben. Hun visie is dat de members ervan leren elkaars wonden, en daardoor hun problemen, letterlijk te zien. Zie artikel 1. Omdat de Leg Club bijeenkomst in Worcester tweemaal per week plaatsvindt, komen sommige members tweemaal. Anderen hebben maar één keer per week behandeling nodig. Wanneer vaker een behandeling nodig is kunnen ze de huisartspraktijk bezoeken of krijgen ze zorg aan huis. Andere bezoekers komen om hun benen te laten wassen en de therapeutisch elastische kousen te laten vervangen. Dat is nog iets wat ons verbaast, in Nederland is het ondenkbaar dat iemand een hele week dag en nacht zijn TEK's draagt. Maar de betreffende members bevalt het prima, ze zijn niet afhankelijk van hulp thuis en hoeven alleen een keer per week naar de Leg Club. Overigens hebben TEK-dragers in het Verenigd Koninkrijk recht op ieder half jaar twee paar nieuwe elastische kousen. De verpleegkundigen van de Leg Club mogen deze voorschrijven.

Foto 2. De patiënten zitten vrij dicht naast elkaar

Behandeling

Eerst worden de benen gewassen. Hiervoor zijn emmers beschikbaar waar telkens schone plastic zakken in gedaan worden. Iedereen neemt zijn eigen verbandmateriaal en/of zalven mee. De Leg Club heeft ook wat reservemateriaal beschikbaar voor mensen die nog niets hebben of als het wondbeleid veranderd moet worden. De verpleegkundigen van de Leg Clubs krijgen voor ze starten bij de Leg Club, scholing over huidzorg, wondzorg, het verrichten en interpreteren van een enkel-armindex en compressie-therapie.

Mary vertelt dat het voor veel verpleegkundigen erg confronterend was om met z'n allen naast elkaar te werken. 'Wijkverpleegkundigen zijn gewend om alleen te werken en nu heb je ineens een aantal collega's om je heen lopen die je op de vingers kijken. Dat kan behoorlijk bedreigend zijn. Voordeel is dat je elkaar op deze manier ook snel advies kan vragen en verstrekken. En je leert ook weer van elkaar'. De verpleegkundigen vertellen dat ze door de Leg Club zijn gegroeid als team.

Bezoekers tevreden

De members die wij spreken zijn allemaal tevreden over de Leg Club. Ze vinden het fijn en gezellig om te komen, ze hoeven niet thuis te wachten en vinden dat ze deskundig behandeld worden. Bij de Worcester Leg Club brengen de leden iedere bijeenkomst een bedrag mee, waardoor ze mee kunnen doen met de bingo. Dit is een manier om geld in te zamelen, maar bij andere Leg Clubs hebben ze daar andere methodes voor.

Leg Club Munchen

We komen ook in gesprek met een andere bezoeker aan de Leg Club, Barbara Kaiser. Zij heeft in mei 2012 in München de eerste Duitse Leg Club opgezet. We vragen haar hoe zij de Leg Club opgezet heeft en waar ze tegenaan is gelopen. Barbara heeft tijdens haar masterstudie een Leg Club in Australië bezocht. Daar is de Leg Club volgens de visie en met goedkeuring van Ellie Lindsay opgezet. In München is nu op zaterdag een Leg Club bijeenkomst, geleid door Barbara en een andere wijkverpleegkundige. Er zijn nu vijf deelnemers. Barbara's wens is om in de toekomst een Leg Club te starten in voormalig Oost-Duitsland, waar een tekort is aan optimale gezondheidszorg, onder andere door een gebrek aan huisartsen.

De Leg Club Conference

We wonen de tweedaagse Leg Club Conference bij. De eerste dag bestaat uit workshops. Wij bezoeken 'Why you need a Leg Club' en 'How to set-up a Leg Club: A Practical Guide'. Mary James presenteert deze workshop samen met Jessie Bergstrom van de Llandrindod Leg Club uit Wales. Nu dachten wij al aardig wat opgestoken te hebben bij ons

Leg Club bezoek, maar bij het opzetten komt nog veel meer kijken; het kostte Jessie een jaar en Mary bijna twee jaar. Het is niet alleen het enthousiast maken van huisartsen, collega's en managers of logische stappen nemen, zoals contact zoeken met specialisten op het gebied van lymfe-oedeem, wondzorg, infectie en PR. Ook moet je denken aan facilitaire zaken, zoals een evacuatieplan in de praktijkruimte. Er moet warm water zijn, emmers moeten geleegd kunnen worden, wat voor stoel gebruik je tijdens de behandeling, enz. De Leg Club heeft een lijst gemaakt van spullen die je nodig hebt; deze is via internet op te vragen. Over hoe een Leg Club op te zetten is ook informatie te vinden op hun site (www.legclub.org). Verder zijn er diverse workshops met onderwerpen die te maken hebben met problemen van het onderbeen, zoals huidproblemen, chronisch oedeem, therapeutisch elastische kousen en het verrichten van een enkel-arm index.

Galadiner als afsluiting

's Avonds zijn wij uitgenodigd bij het Galadiner dat ieder jaar gehouden wordt tijdens de Leg Conference (foto 3). Dit is ook een manier om geld in te zamelen voor de Leg Clubs. Bedrijven kopen plaatsen bij het diner en kunnen gasten uitnodigen. Tijdens het diner worden een veiling en een bingo gehouden. De tweede dag van de conferentie is een plenair programma.

Foto 3. Voorbereid op het gala. Derde van rechts Miep Meijs

De WCS Commissie Ulcus Cruris heeft een werkgroep Leg Club dat onderzoekt of het mogelijk is om een Leg Club in Nederland op te richten. Op ons WCS Congres in november dit jaar zal een presentatie gegeven worden over de Leg Club door de dames uit Engeland.

* Antien van der Wilt, wondverpleegkundige Savant Zorg, Helmond, lid WCS Commissie Ulcus Cruris en Miep Meijs MA ANP, verpleegkundig specialist, ZZG Zorggroep, Nijmegen, lid WCS Commissie Ulcus Cruris